

VD-ord:

Krävande år – men trots utmaningar är fjärrvärmens fortsatt stabil och konkurrenskraftig

2023 har varit ett krävande år för Stockholm Exergi där vi har ställts inför nya utmaningar som har kommit snabbt och samtidigt påverkat vår verksamhet kraftigt. Trots att vi har mött de nya förutsättningarna utan att tveka har vi inte lyckats parera dem fullt ut i år och det visar sig också i vårt pressade resultat.

Förklaringarna bottnar i Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Med kriget har det geopolitiska läget förändrats drastiskt och förutsättningarna för energisektorn ser på flera sätt helt annorlunda ut nu än före Rysslands invasion. För den svenska fjärrvärmebranschen är de omfattande förändringarna på biobränslemarknaden det som är mest påtagligt. När biobränsleflödena från Ryssland till den europeiska marknaden ströps sökte sig många aktörer till marknaderna i Sverige och Baltikum vilket ledde till snabbt stigande priser på Stockholm Exergis bränslemarknader. Stockholm Exergi har trots den förändrade spelplanen även till den här vintern säkrat bränsletillgången - men då till en helt annan kostnad än tidigare. Vi jobbar målinriktat för att öka tillgången till hållbart biobränsle och successivt hitta en långsiktigt ekonomiskt hållbar affär för alla aktörer i leveranskedjan. I det arbetet ser vi bland annat att den outnyttjade potentialen i att ta vara på mer rester från det svenska skogsbruket kommer att spela en betydelsefull roll. Även inom vår tjänst avfallsbehandling med energiåtervinning har behovet hos våra behandlingskunder minskat snabbt som en konsekvens av den ekonomiska nedgången. Vi har arbetat metodiskt för att erbjuda vår behandlingsskapacitet till fler kunder och på det sättet utnyttja vår behandlingsskapacitet fullt ut. Med energiåtervinning minimerar vi behovet av att använda bränslen och håller nere våra kostnader.

Det turbulenta omvärldsläget påverkar också de faktorer som avgör hur priset på fjärrvärmens sätts. Under årets Prisdialog har vi meddelat våra kunder att vi för 2024 höjer priset med 12 procent.

Vi förstår att prishöjningen är påfrestande för våra kunder och då är det viktigt att komma ihåg att vi befinner oss i en väldigt speciell tid och vi hoppas att vi successivt ska kunna röra oss mot mer normala förhållanden. Oavsett förutsättningar är alltid vår prioritet att leverera till våra kunder utan avbrott och vi jobbar nära dem för att kunna möta deras behov på bästa sätt. Det blir allt tydligare att olika kunder har olika behov, det behöver vi bli ännu bättre på att möta framöver.

Trots ökade kostnader och höjt pris är fjärrvärmens fortsatt konkurrenskraftig. I en turbulent tid är våra leveranser stabila och vi värmer Stockholm på ett tryggt sätt.

Samtidigt som utmaningarna är stora är det tydligt att fjärrvärmens och de nyttor som vi levererar till samhället är en hörnsten för Stockholm och regionen. Vi tar hand om skogens och samhällets rester och förser samhället med energi – det här är vårt fundament och utifrån det utvecklar vi nya nyttor till samhället. Vi har också under året fått kvitto på att vår produkt uppskattas av våra kunder. I våras presenterades Nöjd Kund Index (NKI) som visade att vi nådde ett NKI på 73,5, vilket är det bästa resultatet i vårt företags historia – det är mycket glädjande!

Som en relativt stor aktör påverkar vi på Stockholm Exergi vår omvärld på fler sätt än genom våra energiprodukter, inte minst genom våra inköp av varor, tjänster och bränslen. Alla våra inköp ska göras med ett stort samhällsansvar och vi ställer höga krav på våra leverantörer både vad det gäller miljöaspekter och sociala aspekter. Vi har under året

också arbetat med att säkerställa säkra arbetsförhållanden i vår verksamhet och vi överträffade vårt mål om förebyggande aktiviteter som ronderingar, så kallade safety walks, och särskilt glädjande är att vi nådde målet att minska antalet allvarliga olyckstillbud.

Vår affärsstrategi bottnar i vad samhället behöver idag och i framtiden, det vi gör framåt går i linje med Parisavtalet. Fjärrvärmens utsläppsfaktor blev i år lägre än det föregående året och landade på 44 gram koldioxid per kWh. Jag kan konstatera att det för oss nu handlar om att minska två utsläppskällor. Dels avfallsbehandlingens utsläpp, dels utsläppen från en mindre andel fossila oljor - två procent av vår energimix 2023 - som används antingen när det är som kallast eller som start- och stödbränsle i kraftvärmeverken.

Riktningen framåt är tydlig och under året har vi skärpt vårt klimatmål. Det nya målet är att nå netto noll klimatpåverkan genom att minska utsläpp av växthusgaser och neutralisera de utsläpp som inte kan minskas – de så kallade residualutsläppen – med permanenta minusutsläpp. Vi vill nå målet redan till år 2032, men det förutsätter att ett regelverk både inom Sverige och EU som gör detta möjligt kommer på plats mycket snart. Det är ett offensivt mål som omfattar utsläppen längs hela värdekedjan, men vi ska lyckas genom att fortsätta med investeringar i den teknik som tar oss dit. För det är investeringar i hållbarhet som kan göra oss relevanta även imorgon.

Vår tjänst avfallsbehandling med energiåtervinning har en självklar plats

"Samtidigt som utmaningarna är stora är det tydligt att fjärrvärmens och de nyttor som vi levererar till samhället är en hörnsten för Stockholm och regionen."

för den resurseffektiva utvecklingen av staden och här måste samhället tillsammans hitta lösningen på hur vi blir av med utsläppen av koldioxid från restavfallet. Avfallsbehandlingens utsläpp står för merparten, ungefär 80 procent, av våra utsläpp. Här behöver politiken kliva fram och inte minst visa riktningen för hur det ska finansieras. Andelen fossil plast måste minska och för den andel som inte kan eller bör materialåtervinnas kommer det att behövas koldioxidavskiljning. Stockholm Exergi har under året fortsatt arbetet med att förbereda oss för CCS (Carbon Capture and Storage) på våra avfallsbehandlingsanläggningar i Brista och Högdalen.

Vår betydelse för elförsörjningen blir tydligare eftersom risken för kapacitetsbrist i Stockholm blir allt större i takt med samhällets behov av ökad elektrifiering för att nå klimatmålen. Fjärrvärmens avlastar elsystemet och här till bidrar vi med elproduktion som är nödvändig när läget blir ansträngt.

Men vi nöjer oss inte här. Vi har under året fortsatt utveckla vår verksamhet för

att kunna stötta elsystemet ännu mer. Vi satsar på batterier och vi ser också över våra befintliga anläggningar för att bedöma på vilket sätt vi kan bidra ännu mer till ett stabilt elsystem. Jag ser fram emot att de nyttor vi bidrar med också prissätts på ett korrekt sätt och jag förordar en ny elmarknadsmodell som stimulerar oss och andra att utveckla de mest kostnads-effektiva lösningarna.

Vi har inte bara Stockholms och Sveriges utan även Europas och världens förväntningar på oss att vi ska lyckas att skapa minusutsläpp. Vi är något av pionjärer och har under 2023 med full kraft fortsatt att driva vårt projekt inom bio-CCS framåt. Miljötillståndsärendet avancerar, det gör också vårt arbete både med att utveckla den fullskaliga anläggningen och att skapa förutsättningar för att lösa finansieringen. Under 2024 hoppas jag att vi på Stockholm Exergi fattar investeringsbeslut och sätter spaden i backen. En förutsättning för detta är att all relevant reglering på nationell nivå är på plats, detta arbete drivs av regeringen och Energimyndigheten.

Jag är stolt över vad Stockholm Exergi har presterat det här året trots den utmanande tid vi befinner oss i. Våra medarbetare har även när förutsättningarna förändras snabbt visat att de hanterar läget på bästa sätt och har fortsatt att driva oss och våra investeringar i rätt riktning. Med det engagemang och den spetskompetens som vi besitter känner jag mig trygg i att vi ska fortsätta vara det Stockholm Exergi vi vill vara: Ett företag som är kundens självklara val och ett företag som är att räkna med när samhällets viktiga mål ska nås.

Anders Egelrud, VD
Stockholm Exergi